

MAGYAR SÁG

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.---	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre --- " 3.---	Negyedévre --- " 3.60
Félévre --- " 6.---	Félévre --- " 7.---
Egész évre --- " 12.---	Egész évre --- " 14.---

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FŐSZERKESZTŐ: dr. GYÖRFFY GYULA

FELELŐS SZERKESZTŐ: FÉNYES LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Vámház-körút 8. szám

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank temetése.

Nem hullát, dögöt szoktak így temetni, mint ma eltemették rendkívüli közgyűlésén a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bankot, jobban mondva: annak, a nemzet husz milliójával való törvényellenes üzérkedését.

Mint herczeg, mint a nemzet közgazdasági életének megteremtője, úgy született meg ez a bank tizenkét esztendővel ezelőtt. Külön törvényt hoztak reá s a nemzet összeadta a pénzét, a kormány jelentékeny szubvenzióval támogatta bölcsőjében, azontul is. Csecsemő betegségeinél a legelőkelőbbközéleti emberek állottak körül s azután, midőn remény volt a jó kifejlésre, üzleti nyelven: magasan álltak a kurzusok, tehát drágán, eladták a magyar kis tőkés közönségnek. Ekkor belementek a román petroleum-alapításba, a törvény világos rendelkezése ellenére. Kihúzták a magyar iparvállalatok alul a magyar közönség pénzét, belevitték ismeretlen helyre. Nemcsak belevitték, de évekig titkolták.

Mikor a bajnak szele kezdett jönni, először tagadták: tessék elolvasni a háromnegy év előtti közgyűlési jegyzőkönyveket. Mikor ennek daczára tovább nem lehetett titkolni a halálos betegséget: az igazgatók eltávoztak, gróf Tisza István az elnök, a kinek a nevével vitték bele a magyar közönséget a részvény vásárlásba: szintén eltávozott.

Ez év február havában még megjelent, mint érdeklődő. Kijelentette, hogy részvényenkint a veszteség maximuma csak 8 forint. Tehát a többi még megvan. Ennek daczára a részvények rohanva estek vissza, ma már semmi áron eladni nem lehet őket s váratlanul összehívták a rendkívüli közgyűlést, hogy az a felszámolást mondja ki. De nem tüntették fel, hogy mennyi a veszteség, mennyi van még vagyon, yan-e egyáltalán valami? És az, a ki kilencz hónappal ezelőtt még kijelentette, hogy 92 forint részvényenkint megvan, biztosan megvan, az: gróf Tisza István ma el sem jött a közgyűlésre. Nem lehetett tőle megkérdezni: miért mondta akkor, hogy csak 8 forint a veszteség?

Száz forintos részvényeknél, ha csak nyolcz forint a veszteség, ha husz, ha harmincz, ha ötven forint a veszteség: nem szoktak felszámolni. Ebből, valamint abból a tényből, hogy a kurzusok az egykori 130 forintról 8 forintra estek, azt kell következtetni, hogy semmi sincs. Támogatja ezt az az igazgatósági jelentés, amelyet teljes terjedelmében alább közlünk.

Maga a közgyűlés természetesen nagy többséggel kimondta a felszámolást s elvetette az összes többi indítványokat. Az igazgatóság teljesen strohmann-emberei, b.

Roszner Ervin és dr. Hajcsi György hallgatagon türték a vádak, felvilágosítást nem adhattak. Amit beszéltek, az a kevés is: mind kibuvás volt a nyílt válaszadás alul. A higgadtak és a megvesztegethetlenek hiába érveltek, Bauer Mór, a Wiener Bankverein elnöke ott volt ugyan, de egy szót sem szólt az egész gyűlés alatt.

Alább közöljük a gyűlés lefolyását: ez a gyűlés igazolta az én támadásaim vehemenszóját, igazolja a tények logikájából állított vádak.

A felszámolás tehát meg lesz. Tudtuk, hirdettük előre. De meg lesz a megtorlás is, bármilyen korruptak legyenek is a magyar közvélemény ez irányban működni köteles faktorai. Több közgyűlésen nem, de a törvényszéken, azok padjain fogunk találkozni a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank mai dög-ásásának intézőivel.

Tudósításunk itt következik:

Fél 10 órakor zsufolva volt a „Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank“ nádor-utcai nagyterme. Elnökségre ismét báró Roszner Ervin vállalkozott, jobbról Bauer Mór, balról dr. Hajcsi György ülték mellette. Eleinte óriási zaj közt folytak a beszédek, de aztán, hogy hiábavaló volt mindeu felszólalás, világos képet a helyzetről szerezní nem lehetett, 2 óra felé megvult a szavazás.

Báró Roszner elnök megnyitja az ülést és konstatálja a letett részvények összegét; amely után 793 érvényes szavazat van.

Napirend előtt.

Dr. Natzler napirend előtt szót kér. Az igazgatási jelentésnek a felszámolása iránt tett indítvány az 54-ik paragrafusra hivatkozik. Konstatálom, hogy az alapszabályok 54. §-a egész másról szól. Ezért tehát a mai közgyűlés meg nem tartható, kérem a gyűlést feloszlatni.

Dr. Hajcsi György, a bank jogtanácsosa: Képmutatók vagyunk mi? Ugy-e bár mindenki tudta, hogy miért jön ide. Hát nem mindegy a szám? (Nevetés, másrészt helyeslés.)

Lábás Mihály (Szabadka): Ezt a remek „jelentést“ talán 8 nappal előbb kellett volna szétosztani! Senki sem férhetett hozzá. Kéri ezt, valamint azt a körülményt jegyzőkönyvbe venni, hogy *merleg nincs sehoh*. Nem tudjuk, van-e valaminak vagy nincs.

Dr. Györffy Gyula: Miután oly szakasz idéztett a közgyűlés alapjául, amely a módosítás szerint is nem felel meg a törvényes követelményeknek, kérem, hogy a mult jegyzőkönyvből kétségtelenül konstatáltassék: *becsületesen hajtották-e végre a tavaszi közgyűlés erre vonatkozó határozatát?* Ezt a törvény követeli konstatálni. Én ezt a ténykérdést akarom konstatálni, majd aztán a konzekvenciákat mi vonjuk le.

Dr. Baracs Marcell: Egyenesen reá akar térni a napirendre. A törvényszék határozzon majd a mai közgyűlés törvényessége fölött.

Báró Roszner Ervin elnök: a Hajcsi dr. által adott felvilágosítás alapján (Nevetés balról.) a kérelem fölött napirendre tér. (Zaj balról.) Ha éppen kívánják, én elrendelem a szavazást... *Óriási zaj, felkiáltások:* Nem kell, ugyis leszavaznak!

Az igazgatóság jelentése.

Teljes csöndben áll fel ezután dr. Hajcsi György, a bank jogtanácsosa, hogy az igazgatósági jelentést, illetve indítványt felolvassa.

A közgyűlés elé terjesztett igazgatósági jelentés szövege a következőképpen hangzik:

Tisztelt közgyűlés.

Mély sajnálattal kellett belátnunk annak szükségességét, hogy a mai rendkívüli közgyűlést összehívjuk s Önök elé terjesztjük társaságunk felszámolására vonatkozó indítványunkat.

Az 1901. üzletévre vonatkozó zárszámadásunk előterjesztésével kimerítő jelentés kapcsán a legkisebb részletekre kiterjedőleg feltártuk intézetünk helyzetét.

Ez alkalommal azt sem hallgattuk el, hogy a legközelebbi jövőben függő ügyleteink lebonyolításával s amennyiben lehetséges, értékpapír-állományunk értékesítésével s künnlevőségeink behajtásával fogunk foglalkozni, ami mellett táplálhattuk azt a reményt, hogy a már évek hosszú sora óta tartó s különösen a két utolsó évben erősebben jelentkező gazdasági depresszió belátható időn belül a föllendülés korszakának fog ismét helyet engedni.

Sajnos azonban, az események alakulása csalódást hozott várakozásainkra. A gazdasági élet minden ágazatában tovább folytatódott a hanyatlás s nem javultak kilátásaink, hogy jelentékenyebb iparvállalati érdekeltségeinket megfelelően értékesíthessük.

Ami különösen az „Etoile Roumaine“ című petroleum-vállalatot illeti, ugyennél messze kiterjedő adminisztratív és pénzügyi reorganizációt vettünk foganatba, melytől joggal várhattuk avallalat megfelelő jövedelmezőségének megvalósítását. Azonban épen azidevő viszonyoknak különlegesen kedvezőtlen alakulása folytán várakozásaink a folyó évben nem mehetek teljesedésbe. Mert, habár a jó eredménytel kereséskülvitt műszaki újraszervezés következményeként sikerült is visszásságokat eltávolítanunk s a termelési költségeket lényegesen leszállítanunk, (vesd össze alább hatodik kikezdés kiemelt részével Szerk.) mindazonáltal az általános túltermelés s a petroleum-piacoknak a nemzetközi versenyharczok által okozott visszafejlődése ellensúlyozta reformjaink pénzügyi eredményét s újból hátrányosan befolyásolta az „Etoile Roumaine“ jövedelmezőségét.

A viszonyoknak ilyen kedvezőtlen alakulásával szemben utolsó rendes közgyűlésünk óta tevékenységünket arra szoritottuk, hogy aktivainkat — amennyiben számot tevő veszteség nélkül lehetséges volt — folyóvá tegyük s vállalatunk jelenlegi állására vonatkozólag utolsó mérlegünk beható tájékoztatásai s számadatai alapján közölhetjük, hogy képesek voltunk váltó- és értékpapírtárczánk, valamint társasületi érdekeltségünk és adóssaink állományából oly összegeket folyóvá tenni, hogy azok visszafizetése által hitelezőink követeléseit 4.2 millió koronával csökkentek és ez idő szerint még mintegy 12.2 millió koronára ragnak. (Tehát egy krajczár se marad!) Miután hitelezőinket fedezetekkel biztosítottuk, a felszámolás nyugodt lebonyolítását is biztosítottuk tekintetjük.

Társulatunk aktiváinak jelen pillanatbeli állapotára vonatkozó számszerű összeállítást csakis iparvállalati érdekeltségeink újabb félbecslése alapján nyújthatnánk. Azonban meggyőződésünk szerint ily félbecslések, melyeknél nagy mértékben fenyeget a helytelen értékelés veszedelme, semmi esetre sem mozoithatnak elő ezen activumok megfelelő értékesítését s következkésképpen a részvényesek jól felfogott érdekét sem.

Rá kell azonban mutatnunk arra, hogy a Nemzetközi Kőolajipar részvénytársaságunk a viszonyok alakulása folytán szükségessé vált föloszlása azt dítette ki, hogy ezen társaság éllen jennálló követeléseink jelentékeny részét elveszethetnek kell tekintenünk. Ezen veszteség figyelembevételével s egyéb activumainknak, habár nem is jelentékeny értékesítkenése révén elértük azt a határt, melynél társulatunk alapszabályai s a kereskedelmi törvény értelmében fontolóra kell vennünk a felszámolás kérdését.

Mi természetesen kötelesség szerűen mérlegeltük azt a kérdést is, vajjon ne indítványozzunk-e tőkeleszállítást s esetleg a bankszerű tevékenység újrafelvételének megkísérlését. Azonban nem áthatjuk magunkat az iránt, hogy részvényeink rohamos áresése fokozta az intézetünk iránti általános bizalmatlanságot, s hogy ennél fogva új részvényki-bocsátásnak, minek pedig a tőkeleszállítással karöltve kellett volna járnia, sem a közönség, sem részvényeseink körében nem lehetett volna kilátása.

eredményre, úgy, hogy ezen az uton nem láttuk annak a lehetőségét, hogy bank-tevékenységünk újból való megkezdésének útját sikerrel egyengethessük. Ezt belátva nem lehetett s nem volt szabad tovább viselnünk a felelősséget azért, hogy még függőben levő ügyeink lebonyolítását egy igazgatóságnak s egy még mindig nagy számú személyzetnek költséges apparátusával eszközöljük. Ellenkezőleg meggyőződöttünk róla, hogy az, ami egy év óta intézetünknek egyedül ténykedésüképezi, t. i. aktivumaink kezelése és értékesítése, valamint passzívumaink törlesztése, előnyösebben vihető keresztül a nyíltan kimondott felszámolás útján.

A t. közgyűlés bizonyára helyesli abbéli fel-fogásunkat, hogy bankunk felszámolása legtávolabbról sem kívánja azt a szándékot kifejezni, hogy aktivumainkat másként értékesítsük, mint a legnagyobb óvatosság szem előtt tartásával, mely irányban kerülni fog kelleni minden elhamarkodást még annak veszedelmével szemben is, hogy az értékesítés csak hosszabb idő múltán fog lehetségessé válni. Ezen nyilatkozatunk önként értetődőleg nem kívánja korlátozni a választandó felszámolóknak őket törvény szerinti megillető elhatározási szabadságát, melyértők a t. részvényesek irányában felelősséggel tartoznak.

Hogy iparvállalati érdekeltségünk tekintetében a részvényesek érdeke által megkövetelt további várakozást lehetségessé tegyük, gondoskodtunk úgy a velünk szorosabb összeköttetésben lévő hazai iparvállalatokról, mint intézkedtünk az „Etoile Roumaine” ügyeink továbbviteléről is. mely társaságnál — mint Önök előtt ismeretes — nagy követeléssel vagyunk érdekelve. (Ha követeléssel voltak csak érdekelve, hogyan tehettek szervezeti változtatásokat?)

Mély fájdalom érzetét kelti bennünk, hogy e jelentésünkkel el kell temetnünk ama jogosult reményeket, melyek egykor intézetünk megalapításához fűződtek s tevékenységünk első éveiben teljesedésbe menni is látszottak. Nem akarunk visszajelentést vetni a multakra s felsorolni az okokat, melyek végeredményükben mai lépésünkhöz vezettek, mert ily szemléldések, sajnos, nem biztosítanak Önök részére kielégítőbb eredményt.

Aminnek azonban szükségét érezzük, hogy Önök-höz intézett utolsó szavainkban is kiemeljük, ez az, hogy Önök a válságos időben társulatunk részére nyújtott segítség révén vannak csak abban a helyzetben, hogy a bank sorsa fölött még önállóan határozhatnak s ezen segítséget bense meggyőződésünk szerint nem csak mi, hanem szélesebb hazai körök is hálára vannak kötelezve.

Ezek után alapszabályaink 54. §-a alapján azon indítványt terjesztjük elő:

Határozza el a közgyűlés a Magyar Ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnak felszámolás útján leendő feloszlását s a közzétett napirend értelmében tegye meg a szükséges intézkedéseket a felszámoló számának, jogkörének és tiszteletdíjának meghatározása, valamint felügyelő bizottsági tagok választása iránt.

Budapest, 1902. november 29-én.

Az igazgatóság.

Egy hang sem hallatszott, se helyeslés, se tiltakozás. Olvasta már mindenki.

Hol van gróf Tisza István?

Dr. Natzler Semmiképpen nem akar szemé-lyeskedni. De azt hiszi, hogy nem találunk igazi részvényest az országban, aki ezt a jelentést információknak tekintse. Az alapszabályokat éppen azért változtatták meg, hogy mérleget ne kelljen előhozni, a felszámolást kimondani hivatott közgyűlésre. Hogyan tudjuk így, hogy mi van. Mi történt február óta. Hiszen akkor, a rendes közgyűlésen gróf Tisza István. (Nagy zaj, felkiáltások: *Hol van Tisza István?*)

— *Megbukott, nincs itt!* (Hosszas zaj.)
Dr. Natzler: *Tisza István gróf azt mondta akkor a tavasszal, hogy részvényenkint 8 frt. és állott be, de ez a fájdalmas veszteség netovábbja. Hol van hát még 184 korona? Mi erről nem tudunk semmit.*

Felkiáltások: Hol van most Tisza István gróf? (Zaj.)

Natzler: De én azt hiszem s ez talán új lesz, hogy nekünk még van aktívánk, (Zaj, felkiáltások: Bár úgy lenne!) van, még pedig meg van még mind a tíz millió, csak nem a mi nevünkön. Most akarják átírni. (Zaj, mozgás, nevetés a strohman-nok csapatjánál.) Hivatkozom az igazgatói jelentésre, amely hol mint tulajdonáról, hol mint adósáról beszél.

További fejtegetéseiben Natzler utal a kereskedelmi törvény 179. §-ára, amely szerint, ha most az igazgatóságot felelősségre nem vonjuk, akkor egyesek is pert indíthassanak. De akkor kemény harcz, személyi harcz lesz s nagy közeleti nevek lesznek belevonva a szennybe. Ha a törvényt nem szegték volna meg már a román petroleum alapításnál, ma elvesztettük volna magyar iparvállalatokul.

Steiner: Szintén gróf Tisza István tavasszal tett nyilatkozataira reflektál. Azt mondta Tisza gróf néhány hóval ezelőtt, hogy üzletileg az volt a szerencsétlenség, hogy mikor a bank belement a petroleumvállalatba, a bankok támogatást ígértek, aztán cserbe hagyták. Hát mikor történt ez, miért hallgatták el? Egyszerű szóbeli ígéret volt ez? Szóbeli kötésekre szoktak 20 milliót valahova befektetni? Maradhat ilyen igazgatóság egy napig? O kereskedő, nem jogász, de állítja, hogy ilyen járatlanság nem lehet, ez csak bünyenyítő utra tartozhatik.

A „gazemberek.”

Lábas Mihály mérnök: (Nagy mozgás) Azok-hoz szölok: akik igazi részvényesek itt, akiket kifosztottak, megraboltak, megcsaltak a gazemberek. (Óriási zaj, láрма. Elnök csenget.)

Br. Roszner elnök: Tiltakozom ellene, hogy mert szerencsétlenség ért bennünket, a becsületünket is el akarják venni. Rendrr utasítom a kifejezésért.

Lábas: Utal a budapesti sajtónak a „Magyar-ság” kivételével való hallgatására. Most is csak egy ujságirót lát jegyezni, pedig elég fontos talán az ügy. *Vajjon a mi részvényünknek mennyi része, az en vagyonomnak mennyi része jutott a hallgatásért a budapesti sajtónak?* Felszámolásra jöttünk beszélni, de hiszen nem tudjuk, hogy mi van? En jártam lenn Romániában, megnézni sirját a pénzemnek. Gyönyörű szép gyár, kastély, park a s nép „princessek”-nek hívja a csatlósok kíséretében robszó direktort. Csak ezt láthattam. Egész életemben keserű munkával kerestem a kenyeremet, lőtottam-futottam, eljöttem hozzám a vidékre, 500 részvényt vétettek velem, minden pénzemet elvitték. (Megindult hangon beszél, Bauer Mór nevetve beszél Roszner elnökkel.) Ne nevesse az ur, könnyű önnek, aki kizsebelt.

Dr. Györfly Gyula: Nem tartom helyesnek, — bármily erős alapja és joga is legyen — a személyes invektívákat, ép a czél érdekében e pillanatban nem tartom célszerűnek. Az urakat, akik felelősek az elmúlt tényekért, jogunkban van felelősségre vonni. En először pénzt keresek a részvényesek érdekében, ha nincs pénz, akkor kell őket felelősségre vonni: miért nincs pénz. Az igazgatóság szempontjából értem, hogy felszámolást kér és nem csődöt. Mert a csőd nem határozat, hanem ténykérdés következménye. Mi még nem tudhatjuk, hogy a passiva több-e? A kereskedelmi törvénynek hála, ha kisebbség vagyunk is, igaz: keserves pereskedés árán, de igazunk, általunk igaznak ítélt tények erejét, következményét semmiféle itt a közgyűlésen megcsinált többség el nem veheti. Az igazgatóság saját maga érdeke, éppen a keserű, erős támadásokkal szemben, hogy teljes világosságot derítsen a helyzetre. Kérnünk s követelnünk kell, hogy teljes őszinteséggel mondja meg: micsoda értékek vannak s mely passzívák? Mit jelent az ő mentsége: *helytelen értékelés veszedelme* miatt nem tud tájékozást nyújtani. Egy reális intézet vezetésében ilyen bevallása annak, hogy képtelenek helyesen értékelni saját vagyonukat, nem szabad.

Temetésről beszélnek mindig. Sorvadhat minden. *De ilyen hirtelen ellünés lehetetlen.* Tavasz óta! S mert nem természetes a bukás mostani bevallása. Ez a közgyűlés, addig míg ezt a közgyűlést az igazgatóság fel nem világosítja, addig meg nem szavazhatja a felszámolást. *Mutassák ki nekünk, hogy szerencsétlenségnek estek áldozatul, megmentjük a magyar pénzüzetek jó hírnevét a világ előtt.* Ily irányban terjesztem elő *indítványomat*: utasítsa a közgyűlés az igazgatóságot, hogy lehető rövid időn

A boltban.

— A *Magyarság* tárczája. —
Irtá: *Fine-Flour.*

Csinos, izléses női divatüzlet. A czég: „*Angéline* asszony — *Kelengye.*”

Saint-Reche asszony előkelő, vidéki nő.

Jaqueline kisasszony, a leánya, izléses, csinos, elég kaczer.

Angéline asszony lélekbuvár-divatúrussá.

Saint-Reche: Mirliflette asszony, a hugom ajánlta nekem ezt a czéget.

Angéline: Fölötte izléses nő!

Saint-Reche: Férjhez megy a lányom. Hát...

Angéline: A kelengye fontos kérdésében méltóztatott hozzám fordulni.

Saint-Reche: Igen.

Angéline: Méltóztatnék helyet parancsolni, asszonyom és beszéljük meg... Azt mondtam: „a kelengye fontos kérdésében.” Mert nem a legkönnyebb feladat ám összeválogatni a kelengyét. Nem a legkönnyebb, nagy megfontolás kell hozzá. Buffon mondja: „A stilus az ember.” Hozzáfűzöm én: „A kelengye az asszony.” Kötetet lehetne erről a tárgyról összeírni s lehet is, hogy — egyszer — megírom a...

Saint-Reche: Bocsanat, asszonyom; csak pár napig időzöm Párizsban, szeretném ha rövidebb lenne.

Angéline (megsértődve): Rövidebb? Jó! Beszéljünk a tárgyról... Milyen ember a kis-asszony véglegénye?

Saint-Reche (boszusan): Istenem! Hol veszi ezt a merész bizalmaskodást?

Angéline: Bocsanat, de szükségem van a részletekre, hogy tájékozva legyek.

Saint-Reche: Tájékozva? Ugyan mit ér vele, ha meg is tudja, hogy *De Perfuisane* ur a legrégibb Quercy-beli arisztokrata-család sarja és hogy egyik őse Fülöp Agost szeme láttára esett el Bouvines mellett; meg nem foghatom, mi köze ennek a francia történeti ténynek...

Angéline (sértődötten): Gondolja meg, asszonyom, hogy az olyan nő, kinek férje Bouvines előttre yiszi vissza családfáját és akinek ősei Fülöp Agost szeme láttára estek el a csatában... az ilyen nő csak nem vihet olyan kelengyét, mint valami fölcseperedett bookmaker leánya!

Saint-Reche: Bizonyára, egy magasabb származású leány...

Angéline: De a származás csak hagyján. Ha azt akarja, hogy izéig átérezzem ennek a kelengyének minden árnyalatát, kellene még pár fővilágosítás. Láthatnám-e a völgegy urat?

Saint-Reche: De *Perfuisane* ur most Tyrrolban vadászik.

Angéline: Antul rosszabb. Az arczáról szerettem volna leolvasni az izlését... De talán az arczképét láthatnám?

Jaqueline (kis arczképet huz elő): Véletlenül van itt egy.

Angéline (nézegeti a képet): Jó... hig-gadt tekintet, duzzadt ajkak, méltóságos arcz. Kezdek tisztába jönni.

Saint-Reche: Hál' Istennek! Nézzük már most a mintákat is.

Angéline: Jól van, asszonyom... ah!...

csak egy szót: De *Parfuisane* ur szöke, barna, magas, vagy alacsony? hiszen elvégre is...

Saint-Reche: De hiszen nem a vömnek kellene az ingek!

Angéline: Igaz: tehát ne beszéljünk többet róla. A helyzethez illő vásznat akartam nagyságámnak ajánlani. Ön nem adja meg a szükséges fölvilágosítást, jó, — legyen. Döntön hát a véletlen! (Kiált): *Heléna* kisasszony! hozzon ide mintákat; amolyan nyugodt, házias érzelmekhez illőt, de azért előkelő legyen és szerény!

Saint-Reche: Igen, szerény. Döntsük el előbb az anyagot. Milyen volna jó ingnek, nadrágnak?

Angéline: A nadrágnál a vászon nem is számít. Alig van rajta vászon. Nagyon kicsi legendő.

Saint-Reche: De mégis...

Angéline: A díszítés adja meg neki a kifejezést.

Saint-Reche: De tán mégis.

Angéline: És a formája. Csak a legujabb század találta meg a legtökéletesebb, a legkifejezőbb formát, amely az előkelő hölgyet a legelső pillanatra elárulja. (Egy dobozból elő-hoz merő csipkével és szalaggal fölczifrázott nadrágot): Ez a *Watteau*-minta. A megtestesült poézis. Asszonyom kétségkívül észreveszi ezen a kis mesterművön mindazt a kifejezést, ami benne rejlik.

Jaqueline: Nézd csak mama, milyen enni való ez!

Saint-Reche: Ezt a különcködést mégis kissé tulságosnak tartom. Van talán más... szolidabb mintája is?

Angéline: Természetesen. Különösen aján-

beltől összehívandó újabb rendkívüli közgyűlésen a bank összes aktívájáról s passzívájáról részletes számadást terjesztve elő, a felszámolás iránt ekkor határozunk.

Dr. Rosenberg Lajos: A részvényesek nemcsak saját érdekeiket, hanem a magyar ipar érdekeit is szem előtt tartották, sokan — szóló is — főképen ezt. Mert ugy az 1890. XIV. t.-cikk, mint az alapszabályok tiltják a tőkének külföldre vitelét. Mégis az igazgatóság, a felügyelő bizottság hozzájárulásával külföldi vállalatba, a romániai petroleum-vállalatba fektette, ahol el is veszett. Ezen törvényes alapszabályellenes eljárásért az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai egyetemlegesen felelősek a részvénytársaság káráért.

Ezért is, mert az igazgatóság mai jelentése is burkolt, homályos, a tényeket titkolja, tartozás és vagyonskimutatást pedig nem tartalmaz, ezért az igazgatósági javaslatot mellőzni kéri.

Indítványozza, hogy a közgyűlés válaszon meghatalmazottakat, akik az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjait az elvesztett 10 millióért a részvénytársaság képviselőiben beperli. Ez a követelés képezi a társaságnak jelenlegi vagyonát.

Ezen indítványnak el nem fogadása és afelesztés kimondása esetén a csőd útján való felosztást — beható indokollással ajánlja.

Dr. Gráner: A felszámolást ki kell mondani, minden további halgatás a részvényesek kárát okozná.

Steiger József: Belemegy minden felszámolásba, de legyen e felszámoló bizottságban gróf Tisza István. Ővele jöttek ide, ő vigye ki innen. Miért nincs itt? A felszámoló bizottsági tagság nem inkompatibilis a képviselőséggel. Ezt hát most okul nem lehet felhozni, mint az elnökségről való lemondásnál. (Kaczagás.)

Dr. Pásztor; óriási zaj, lehurrogás közben azt vitatja, hogy az a baj, hogy mikor rosszul ment az üzlet, a részvényesek nem viseltettek tovább bizalommal az igazgatóság iránt.

A bank nyilatkozata.

Dr. Hajcsi György röviden néhány szóban reflektál a fölhangzottakra az igazgatóság nevében. Dr. Györfly Gyulának azt válaszolja, hogy a tavasszal a mérlegben ők teljes nyíltsággal előrták a helyzetet. Ilyen jelentést még nem adott bank a részvényeseknek. (Felkiáltások: *Igaz, ilyen gazdaságot!*) Azért nem kérték előbb a lekvidációt, mert remélték, hogy a viszonyok kedvezőbbek lesznek. Reményök nem vált be. Ami pedig azt illeti, hogy hitelezője vagy tényleges tulajdonosa a bank az *Etoille Romaine*-nek, kijelenti, hogy hitelezője. *De mint ilyen, befolyással bírt a vezetésre.* (Nagy zaj. Ez család.)

lom azonban ezt, mely igen czélszerű bizonyos alkalmakra.

Sainte-Reche: Milyen alkalmakra?

Angéline: Nos hát... látogatás, váratlan szél az utcán, polo-játék, no meg az ember el is csuszhatik; nem tudhat az ember semmit előre. Ez a darab nem hiányozhatik egy előkelő hölgy ruhájából sem. Csak nem kívánat, hogy ugyanabban az alsóruhában jelenjék meg gardenparty és spirítusza-estélyen? Vagy asszonyom talán azt akarja, hogy leánya egy és ugyanabban a fűzőben hallgassa Yvette Guilbert-t és Olivier tiszteleteit?

Sainte-Reche (fölkel): Attól tartok, asszonyom, hogy nem értjük meg egymást. Bánom, hogy zavartam.

Angéline: Higyje meg, asszonyom, vigasztalhatatlan vagyok. De képzelje magát az én helyembe: bíráljak, ajánljak valamit, holott fogalmam sincs vevőim izléséről; ha nincs tiszta képem a helyzetről, ugy vagyok, mint az a hajó, melynek nincs iránytűje; világ nélkül a sötétben. Ugyan mit tudok a kisasszonyról? Epen semmit. És a vőlegényéről? Arról se sokkal többet. Nem ismerem szokásaikat, izlésüket, nem...

Sainte-Reche (kifelé indul): Elég! Megyünk, Jacqueline!

Jacqueline: De, mama...

Sainte-Reche: Nem jó helyre jöttünk, leányom. (Künn): No Mirliflette hugomnak szép czégei vannak!

Angéline (magában): Oseik már Bouvines mellett... és semmi izlésük a kelengyében. Hová súlyodt a világ Fülöp Agost óta!

Györfly Gyula: Azért óhajtottam a halasztást mert olyan jelentés nélkül, mely a helyzetet világosan fel nem deríti, nem szavazhatok sem ide, sem oda. Ami pedig a Hajcsi igazgató őszinteségét illeti, tavasszal — amint én tudom — 8 frt veszteséget tüntetett fel 100 frtos részvényenkint. Hát hogyan lehessen ebből a még föltétlen 92 frtos aktívát feltüntető mérlegből a mai teljes bukásra következtést vonni. *Vagy akkor, vagy most — kénytelen vagyok kimondani — hamis volt a jelentésük.*

Báró Roszner elnök: A bank igazgatósága részéről a következő nyilatkozatot teheti magára a román petroleum-ügyre (olvassa a Bauer Mór által irt czéduláról): A román petroleum-vállalat ügyére a beérkezett szakértők véleménye az, hogy az Etoille Romanul a leggazdagabb petroleum-forrásokkal rendelkezik. A műszaki újjászervezés a termelési költségek apasztása, a termelés folytonossága minden előfeltételt mutatni látszik, hogy a jövőben a vállalat kedvező alakulást fog nyerni.

Elnök ezután szavazás alá bocsátja az igazgatóság indítványát azzal, hogy a mennyiben ez elfogadtatnék, a többi indítványok mind elesnek.

A közgyűlés tagjai ezután óriási zaj közt szavaznak s nagy többséggel megszavazták a felszámolást.

Felszámolóknak megálasztattak: **dr. Molnár Géza, Enyedi Béni, dr. Hajcsi György és Szécsi Pál.** A felügyelő bizottságba: **Kubinyi Géza, Szirmai Richárd és Weiner Sándor.** Természetesen mind az igazgatóság emberei.

Az igazi részvényesek, akik tehát az igazgatóság indítványa ellen szavaztak: ma délután a Rémszállóban jöttek össze, a törvényszéknél teendő lépések ügyében.

Budapest, nov. 30.

Minisztertanács. Péntek délután 3 órakor minisztertanács volt, melyen az összes Budapesten időző miniszterek részt vettek. Hogy mi fölött folyt a tanácskozás, azt bizony tudni nem lehet, csak következtetni. A félhivatalos a szokatlan három órai tanácskozást azzal okolja meg, hogy öt órakor bizottsági üléseken kellett a kormány tagjainak jelen lenni. De hogy a gyakorlatba vett szerdai nap helyett miért tartották a miniszteri tanácsot pénteken, erről a félhivatalos mélysegesen hallgat.

A képviselőház ülése.

— nov. 29.

A tegnapi izgalmak után ma váratlanul csendes minden a képviselőházban. Mintha mi sem történt volna! A folyosón alig néhány képviselő, a teremben szintén kevesen hallgatják **Molnár Józsiást**, aki nagy beszédet mond a székelyekről.

A csend szinte nyomasztó. Ha **Gajári Géza** nem tréfálgatna hangosan a szolgálakkal, akiket a léghuzam-mentes függöny-emelés művészetére tanít, valóságos siri hangulat uralkodnék.

Akik ismerik a parlament levegőjét, azok ezt a nagy csendet a közelgő zivatar jelének mondják. Feltűnő, hogy nem **Apponyi** elnököl, hanem **Tallian Béla**. Apponyi ma egymásután tanácskozik hűveivel, képviselőkkel és újságírókkal egyaránt. Akik vele érintkeznek, azt mondják, hogy igen nyugodt és nagyon bizik abban, hogy minden jóra fordul ismét.

Szell Kálmán miniszterelnököt a bajai híd dolga foglalja el egyelőre. De, hogy éljenzéstől kisérvé elhagyja a fogadó-termet, csakhamar összeül tanácskozni **Lukácscsal** aztán **Dardányival**.

Hogy mit terveznek, azt ép ugy nem tudni, mint ahogy szoros peccétes titok marad a tegnapi minisztertanács határozata is, addig amíg... Annyi azonban valószínű, hogy **Szell** ma, vagy holnap Bécsbe megy, a királyhoz. Ott dől el, hogy a válság kinek és minek a válsága lesz.

Bent a teremben **Tóth János** a függetlenségi párt alelnöke éppen azt jelenti ki, hogy a nemzet bizik a király esküjében, de legfőképen bizik a maga erejében.

Az ülés lefolyásáról a következő részletes tudósítás számol be.

Elnök: Tallian Béla alelnök.

Jegyzők: Szóts Pál, Dedovits György és Rátay László.

A múlt ülés jegyzőkönyve felolvasása után hitelesítették. A beérkezett kérvények kiadatainak a kérvényi bizottságnak.

A székelyek ügye.

Molnár Józsiás: A magyar állam délkeleti része, s különösen a székelység veszélyben van. Az ősi székely birtokok pusztulnak. A székelyekkel együtt elvész Erdély magyar jellege is s vele együtt meggyöngül ott a magyar állam. A székelyek helyét a román elem foglalja el.

Pedig e hazának nem lehet olyan tagja, ki élhez beleegyezését adja. A székelyföld arányosítási és tagosítási munkálatai tönkre teszik ezt a vidéket. Gyergyó vidékén megvetéssel beszélnek a magyarokról, mert idegen elemek azt látják, hogy a székelyeket saját véreik a magyarok megtagadják. Beszél a székely erdők és birtokok régi közös birtoklásáról.

Ballagi Géza: No ezt már az öreg Venczel tanította a budapesti egyetemen.

Molnár Józsiás: Ahányszor a székelyekről van szó, mindig azt hallok említeni, hogy ma már nem lehet kiváltságos néposztályok külön érdekeit támogatni, hogy élelmesnek kell lenni, hogy dolgozni kell stb. Nohát én mondhatom, hogy ezen a vidéken a székelység szorgalommal küzd a létért és még az angol munkás sem tudna itt megélni, de a székelység megfizetett munkával kiereszkolja létfeltételeit. De a viszonyok roppant mostohák. Legfeljebb az erdőket lehetne itt kihasználni, de nincsenek szállítási eszközök, nincs vasút s így az erdőipar csak teng.

Az uszora.

Molnár Józsiás: A székelyek egyik nagy baja, hogy uszorások kezében van. A 67-iki kiegyezés ránk szabadította a szabad uszorát. S uszoráskodott itt nemcsak a zsidó, de a szász, örmény és román is s szipolyozták a népet ma is. Egymásután megkaparintják ezek a székely birtokokat. Meghozták az új erdőtervényt. A visszaélések egész sorozatát követették el a székely erdők tüzemenél. --- Ma a legjobb hold erdőért is csak 30 forintot adnak. Pedig, ha erdőipar volna, egy hold erdőből zsindegy vagy egyéb iparral 1500 frt hasznót is lehetne elérni. A székelység egyedüli jövedelmi forrásaitól meg van fosztva. S így nem csoda, ha a gyergyói járásbírósnál minden nap árvereznek székely birtokot.

A székely becsület.

A gyergyói nép valamikor országos hírű volt becsületességéről, megromlott a nép jellege s a bíróságoknál napirenden vannak a gyergyói nép büncselekményei. Mindezt a nyomor okozta.

Birtokviszonyok.

A székely birtokokat tulajdonképen nem is szabad és nem is lehet arányosítani, mert a székely birtok ma is oszthatatlan közös birtok. Az 1871-iki arányosítási törvény teljesen figyelmen kívül hagyja a székely birtokok használati arányát. A székely közös birtokoknak a magánbirtoklás arányában való felosztása különben is igen nehéz dolog. A hány bírósi vagy miniszteri végzés van arányosítási ügyekben, mindegyik másféle Hosszasan beszélhetnék ezekről a vizás ügyekről. Annál inkább is megtehetném ezt, mert a székelység oly nagy kincse a magyarságnak, hogy megérdemelné a nagyobb figyelmet. 13800 birtokos székely kér segítséget, ami csaknem az egész székely birtokosság segélykiáltása. Kötelességem volt e nép érdekében felszólalni, és hiszem, hogy nem hiában. (Szónokot megélfenzik.)

Tóth János beszéde

Rakovszky ellen.

Tóth János: Rakovszkyval foglalkozik. Nagy váddal illette Rakovszky a függetlenségi pártot, mikor azt mondotta, hogy a függetlenségi párt nagy mulasztást követett el az önálló vámterületért folytatott küzdelemben. A vád hamis. Ha a vád igaz volna, akkor az nemcsak mulasztás volna részünkről, de semmi létjogosultságunk sem volna ebben a Házban. T. képviselőtársunk vagy elfelejtette a tárgyalások anyagát, vagy tudatosan vádol bennünket.

ki. Azaz, hogy: én azt hiszem, hogy nincs igaz, de tény az, hogy sokan, Benót Benedekre értik, ez is egyik fő ok, amiért én visszatértem a Béni névhez, azonkívül, hogy szeretem a hagyományokat, ami által azt hiszem nem vétek sem a hazának, sem a magyarságnak, de a belügyminiszteriumnak sem, miután a névcsere csak olyan, mintha valaki Ágoston helyett magát egyszerre csak Ágostonnak írja, vagy Pista helyett Istvánnak, mint ezt Károlyi gróf tevé.

A *Grosschmid* nevet illetőleg annak tanúbizonyosságul, hogy e család tagjai már a XVIII. században nemcsak érületben, de anya és családnyelvben is tiszta magyarok voltak, álljon itt nagyapám fivérének *Grosschmid* Ferencnek, ki Bécsben udvari titkár volt, az ő sógorasszonyához, vagyis az én nagyanyámhoz írt levele szó és betűszerint:

Drága Kedves Sógor Asszonyom!

Kedves Bátyámnak Öleléséből eredett Vigasztalásomat csak az keseríti meg, hogy Kedves drága Sógor Asszonyomat egyszersmind nem tisztelhettem; és méglen régen kívánt ismeretséget el nem érem, atyafiságos szívem meg sem nyugszik.

Bátyámnak levitendő portékája következendő nyomint: egy kanapé hat székekkel, az nagy ferschlogba egy komot-olmáriom, az kis ferslógnban egy Tükör, melyeket, mivel jó bé vannak pakolva talán Szigetig fel se kellene bontani. Az koffer ládába pedig vagyon mindenféle vásárlott aprólék, kinek az kulcsa az Pintér kezébe léssen, melyet pecsét alá azért nem vettem, hogy ha valamellyik az végső Harminczadokból netalán tán az portékán kételkedne? bátran hozzáférhessen.

Ezek után mind a három kedves kis öcsémet csókolván, és Tekintetes Szülőit ismételten is tisztelvé, kedves Sógor asszonyom drága Atyafiságában magamat ajánlom, álhatatosan maradván kedves drága Sógor asszonyomnak

alázatos szolgája és hűséges rokona

Bécsben, 12-dik Juniusban

1784. *Grosschmid* Ferencz.

Az ládában egy fehér iskátulyában finom czukorpacht is vagyon, azt talán drága szülői is megköstölnek?

Ugy hiszem ennek stílusával *Tóth Béla* ur is meg lesz elégedve és talán megfogja nekem engedni, hogy amidőn én a *Grosschmid* név ismét való viselésére engedélyt kértem, erre más okaim is lehetnek, mint az, hogy én Berlin-felé gravitálok.

Zsögöd *Grosschmid* Béni.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése. Tegnap délután folytatta a főváros törvényhatósági bizottsága az 1903-ik évi költségvetés tárgyalását. Az első szónok *Kasics Péter* volt, aki ajánlata elfogadásra a IV. kerületi bizottsági tagok által előterjesztett javaslatokat, melyek egyedül alkalmasak a főváros gazdasági helyzetének a szanálására. Utána *Halmos János* polgármester beszélt. Helyesli a belvárosiak akcióját. A tárgyalások elhalasztását, melyet a bizottsági tagok egyrésze ajánlott, nem ajánlja elfogadni. A főváros és a kormány között levő viszonyról szólva felemlítette, hogy a miniszterelnök jó indulattal viseltetik a fővós iránt és a miniszterelnök tervei közül elért annyit, hogy a kormány *tuberkulotikus* betegek számára kórházat akar felállítani. Még *Lampl* főszámvevő és *Kunz Jenő* beszéltek; az utóbbi csatlakozott *Polónyi* indítványához.

A közgyűlést ma délután folytatják.

TÁVIRATOK.

Rendjel-adó.

Páris, nov. 28.

A kamara ülésén Bos indítványát elfogadják, miután a nacionalistákkal megegyezés jött létre arra nézve, hogy milyen határidőn belül kell az időközi új választásoknak megtörténniök. Ezt a határidőt a mandátum megüresedésének konstataálásától számított két hónapban állapították meg. Cadenatnak azt az indítványát, hogy a francia és idegen rendjelek viselőit adóztassák meg, bizottsághoz utasították. Ennek az adónak a jövedelmét munkaképtelenek ellátására fogják fordítani.

Visszavonult fölkelők.

New-York, nov. 28.

Carracasból jelenti egy távirat, hogy a Kolumbiából benyomult fölkelőket több vereség után e hó 25-én kényszerítették, hogy visszavonuljanak Kolumbiába, sok foglyot és lövészeret hagyva a venezuelaiak kezében.

Angol—perzsa incidens.

Pétervár, nov. 29.

(Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Teheránból egy nemrég történt angol—perzsa incidens híre érkezik, de az incidens okának megnevezése nélkül. A perzsák átlépték a perzsa—beludisztáni határt. A kirmáni fő kormányzó *Mirza Mahamed* khán, aki annak idején követ volt Pétervárott és a pétervári előkelőbb körökben igen szívesen látott vendég, lovasággal és gyalogsággal a határra ment, a hol a vizsályt csnkhamar békésen elsimitották. Az angoloknak nem volt többé okuk a beavatkozásra és elvonultak a határról. *Mirza khán* *Mir-Dsamuba* hívta az angolok képviselőit, ahol egyezsége lépett velük és ezzel az incidens elintéződött.

Sanghai kiürítése.

London, nov. 29.

A Standard jelenti Sanghaiból: A brit helyőrség azt a parancsot kapta, hogy december 20-án ürítse ki Sanghait.

Uj regényünk.

Mai számunkban új regény közlését kezdtük meg. A regény czime:

Bűnösök a hálóban,

mely a fölkapott angol bűnügyi regények egyik legérdekesebbike. Írója *Lynch Lawrence*, az angol irodalom egyik legjelesebb munkása, aki bámulatos meseszövési képessége mellett csodálatos mély megfigyelései révén tűnt föl. A

Bűnösök a hálóban

lerántja a leplet azokról a titkos társaságokról, melyeknek vezérei a hatalmasok ellen a munkás népért folytatott harc örve alatt visszaélnek a segítségre szorultak bizalmával. Az ál apostolok ellen a fővezérnek leánya küzd az áldozatra kiszemelték névsorának felfedezésével. Két fiatal szív megkapó szerelmi története élénkíti a minden tekintetben jeles és felette érdekes művet.

NAPIHIREK.

Budapest, nov. 28.

— **Időjárás.** Európát nagy kiterjedésű alacsony nyomás borítja; a magas nyomás Keleten meggyöngült. Ennélfogva Európában az idő borult, ködös és a hőmérséklet általában emelkedett; eső csak elvétve fordult elő. Nálunk a hőmérséklet 6 fok körül volt. Különbösen az idő hűvös és ködös volt, délen pedig esett is.

Jóslat: Borult, ködös idő várható, az ország nyugati felén helyenként esővel. **Hőmérséklet:** 0-3.

— **A miniszter és a zöldszász tanárok.**

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter *König Mihály* ellen, aki a megyesi evang. gimnáziumban magyar nyelvtanár és a többi alldeutsch tanár ellen, kiket lapunkban kiméletlenül lelepleztünk, szigorú vizsgálatot indított. A miniszter megbízásából *Maczkássy József* az V. ügyosztály igazgatója és *Barna* titkár megjelentek *Nattán* Aladár czimiroda tulajdonosnál és arra kérték, hogy a vizsgálat megkönnyítése céljából a nála levő eredeti iratokat adja át nekik. *Nattán* készséggel eleget tett a felhívásnak és a lapunkban már feltüntetett zász tanár-izgatók írásait átadta.

— **József Ágost budapesti lakó.** A budai királyi palotába ma reggel költözött be családjával *József Ágost* királyi herceg, aki ezentul állandóan Budapesten fog tartózkodni. A lakás a királyi palota

krisztinavárosi szárnyépületének földszintjén van és tizenöt tágas termet foglal el. *József Ágost* kir. herceg feleségével már tegnap megtekintette a teljesen berendezett gyönyörű lakást és legnagyobb megelégedését nyilvánította új otthona berendezésén.

— **Diákzavargások Barczellonában.** Napok óta folynak már Barczellonában a diákzavargások. Tegnap megint nagy tüntetések voltak. A közbelépő csendőrséget a diákok kövekkel dobálták meg, mire a csendőrök benyomultak az egyetem épületébe és több diákot letartóztattak. A rektor újabb utasítások leérkezéig felfüggesztette az előadásokat és táviratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, a melyben tiltakozik az egyetem katonai megszállása ellen. A közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy eltökélt szándéka a barcelonai egyetemet bezárni, ha a diákzavargások tovább tartanak.

— **A világ legnagyobb temploma.** *New-York* katolikus lakosai körében mozgalom indult meg, hogy *New-Yorkban* oly hatalmas templomot emeljenek, amelyhez hasonló nincs a föld hátán. A templomot a konstantinápolyi Zsófia-templom mintájára építenék s nagyobb lenne a római Szent Péter-templomnál. A tervezett templomban 70,000 ülőhely lesz. A templom hosszát 500, szélességét 400 lábra tervezik, legnagyobb magassága pedig 450 láb lenne. A templomnak négy mellékhajója lesz és kupoláját nagyobbra tervezik a római Szent-Péter temploménál. Ha majd e nagy templom felépül, az se fog kis gondot adni, hogy az a rengeteg sok hely meg is teljék ájtatos hívővel.

— **Krupp rágalmozói.** Az ágyugyáros temetésén tudvalevőleg *Vilmos* császár is megjelent és beszédet mondott. A berlini *Vorwärts* című szocialista lap, amely *Kruppot* megvádolta tegnapi cikkében, erős hangon válaszol a császár esszeni beszédére. Nem igaz az, hogy könnyelműen hitelt adtunk a híresztelésnek, mert mi a dolgot tiszta forrásból tudtuk meg, amely messze esik minden pártszennvedélytől és minden pártgyűlöletől. A *Vorwärts* ellen bírósági eljárás van folyamatban, az igazságot tehát még csak ezután fogják kideríteni. Már most a pörnek ebben az első stádiumában a császár arra vállalkozik, hogy szavával kezeskedik a vádlott bűnösségeért, hazugsággal és aljas szándékkal vádolván bennünket. A jog minden fölött áll, még a császár fölött is. A jogszolgáltatás szabadsága minden államnak életereje és nem engedhető meg, hogy a korona viselője egy folyamamban levő pörnek lelegején ítéletet mondjon és ezzel a bíróságot abba a kinos helyzetbe hozza, hogy vagy ellenmondjon a császári szónak, vagy pedig azt a látszatot vállalja magára, hogy a császári vélemény befolyással volt a bíróság ítéletére.

— **Perotti hamvai.** A trieszti lapok nyomán néhány reggeli lap megírta, hogy *Perotti* Gyulának hamvait a m. kir. Operaház igazgatósága — egykori nagy művészenek utolsó kívánságához képest — exhumáltatta a genovai temetőből s Triesztben temettette el, a rózsák, garde-niák és chrysantenumok közé, amelyeket az utolsó igazi troubadour annyira szeretett. Nos, igaz, *Perotti* már Triesztben nyugszik, de nem a m. kir. Opera jóvoltából, amelynek egész élete művészetet szentelt. *Mader* Raul ur nem tud semmit a megtörtént exhumálásról, az a pénz, ami a tavalyi *Perotti*-előadásán a kegyeletes czeleárosszegyűlt, még mindig letétben van. Eddig ismeretlen kegyeletes magán kezek szállították a nagy romantikust rózsái közé.

— **Az áruló zsebkendő.** *Molnár* Sándor föld-birtokos a József-utca 53. számú lakásába tegnap este betörték és onnan 1400—1500 koronát érő fehérneműt és ruhát elloptak. A betörőket a rendőrség már ma letartóztatta. A nyomozó detektívek ugyanis tegnap este a Népszínház-utczában észrevették, hogy két rovott multu csavargó *Grosszmann* Samu és *Nagy* István egy batyut cipölnek. Megállították őket és beszédbe eredtek velük. A csavargók zavaros feleletei gyanut keltek. A detektívek észrevették, hogy az egyiknél egy zsebkendő van, amelyben *M. S.* monogram volt. Most már bizonyos volt, hogy a csavargók törtek be *Molnár* Sándorhoz. Bevitték őket a főkapitányságra, ahol beismerték a betörést. A lopott holmi egy részét megtalálták az orgazdájuknál; *Morriczer* Márkus (Lujza-u. 26.) bródi születésű 43 éves ószeresnél, akit szintén letartóztattak. A lopott ruhák javát azonban a betörők postán *Gallicz* B. címre feladták, de *Osentericz* Béla rendőrfogalmazó már ma délelőtt lefoglalta.

— **A református konvent.** Ma volt ötödik és utolsó napja az ev. reformátusoknak, báró *Bánffy Dezső* és *Kun Bertalan* püspök elnöklése alatt. A gyűlés ma a lelkesválasztási törvénnyel foglalkozott s elhatározta, hogy a tábori és feyházi lelkész ügy rendezése tekintetében bejárja a kerületek véleményének beérkezését.

— **Darányi az árvaházaknak.** *Darányi Ignác* földmívelési miniszter székelyföldi útja alkalmával meglátogatta a sepsiszentgyörgyi és kézdivásárhelyi leányárvaházakat. Mint lapunknak jelentik, a miniszter megelégedése kifejezésén kívül értesítette az árvaházak igazgatóit, hogy a nagyszombati m. kir. állattenyésztési felügyelőséget utasította, hogy az árvaházak háztartása részére teheneket szállítson egyrészt, hogy külön kiadást ne képezzen a tejtűvelés, másfelől pedig gyakorlatilag ismerjék meg a növendékek a tejtermékek készítését.

— **Apróságok. Halóridás.** Egy apatini halásy a napokban egy 3 méter hosszú halat fogott, mely 128 kilogrammot nyomott. A szerencsés halásy a halat 384 koronáért, tehát kilóját 3 koronáért adta el. — **Magas életkorok.** A legmagasabb életkort — eddigi adataink szerint — két angol, *Park Jenkiens* és *Thomas* érték el. Az mintegy 160 esztendő, ez 153 évet élt és 121 éves korában nőtült meg harmadszor. Ujabb statisztikai adatok szerint életünk 70, legfőkébb 80 évig tart s az ezen fölül kor ritkaságszámba megy és millió ember közül csak 8—9 éri meg azt a szerencsét Európában, hogy 100 évig éljen. — **Számozott halak.** A helgolandi biológiai intézet egy csomó halat alumíniumból készült számozott jelzéssel látott el, melyet gyűrűvel odaerősített és ezeket a halakat az Eszaki tengerbe bocsátotta. Az intézet felkérte a halászokat, ha ilyen halat fognak, tartalmazás fejében a fogás idejét és helyét adják tudtára. Ily módon akarnak adatokat gyűjteni a halak vándorlásához.

— **Visszatért kivándorlók.** A „Báró Fejérváry” *Adria-gőzösön* nemrég ötvenegy kivándorló tért vissza *Braziliából Trieszbe*. A kivándorlók közül tizennyolecan Trieszbe utaztak tovább régi otthonukba, harminczhárom pedig Fiuméba érkeztek az „*Arpád*” hajón, amely *Mogador* mellett zátonyra jutván, most tért csak oda vissza. A harminczhárom főből álló szomoru csapat beteg, rongyos ruhában, egy fillér pénz nélkül került haza, ahonnan reményekkel eltelve indult el nemrég egy boldogabbnak hitt hazába. Szerencsét próbálni mentek *Amerikába*, de szerencse helyett nyomor, csalódás várt rájuk. Mikor már mindenből kifogytak, hazavágyódtak és a santosi magyar-osztrák konzul közbenjárásával visszaindultak. A hazatért koldus kivándorlókat most illetékességi helyekre toloncolták. Ime ismét egy szomoru példa, mily csalódás éri a lelkiismeretlen ügynököktől Kanaának festett *Amerikában* a lépre ment magyart.

— **Megégett család.** Horvát-Csenéről megrendítő esetről írunk. Az ottani földmunkálatoknál dolgozó *Moldován János* kubikos a Béga töltésén egy kis rőzséből összerótt kunyhóban húzta meg magát feleségével, három kis gyermekével együtt a hideg esős idő elől. Tegnapelőtt a kis kunyhó belülről a rakott tüztől kigyuladt. Az elfáradt napszámos-család csak arra ébredt, mikor a füst fojtotta, a láng perzselte testüket. A szerencsétlen apának volt még annyi ideje, hogy alélt feleségét két éves kis gyermekével kimentette, de mire ismét az égő kunyhóhoz rohant, hogy bent maradjon két éves *Pali* és öt éves *János* fiát kimentse, az égő kunyhó összerogyott, maga alá temette a kisgyermeket, kiknek csak összeszenesedett tetemeit tudta nagy bajjal kimenteni. *Moldován* maga is, felesége és kisgyermek sulyos égési sebeket szenvedtek s most kórházban ápolják őket.

— **Mibe került a búr háború?** Az angol kormány a napokban tette közzé az angol-búr háború számadásait. A háború kerek 6000 milliójába került Angolországának. Ezt a rengeteg összeget 350.000 ember emésztette meg. Ennyi embert küldött összesen *Anglia Afrikába*. Egy-egy katonára, beleértve mindent, 84 font sterlingjébe került a háború alatt az államnak. Csak a szállítási költségekre 29 milliót fizettek ki és ezt a rengeteg összeget két hajócsapás vágta zsebre. Azonfelül még a lövegek is óriási pénzt emésztettek fel. Látnivaló, hogy a háború nem tartozik a koronás fők olcsó mulatságai közé.

§ **A zirci petíció.** *Udvardy Ferencz* néppárt mandátumát annak idején az ellenpárt petícióval támadta meg. A kir. Curia a petícióban felsorolt visszaélésekre nézve a vizsgálatot elrendelte s a fogantatással a győri kir. ítélőtáblát bízta meg. A kir. ítélőtábla *Pinkovich* bírót küldte ki a vizsgálatot megtartani, ki pár nap óta a kerületben tartózkodik s eddig is több rendű visszaélést derített ki.

— **Tűz.** Ma kora hajnalban tűz pusztított a fővárosban. Egy fuvaros lakóház teteje égett le és ha a tűzoltók hamarosan nem látnak a mentéshez, nagyobb veszedelem is származhatott volna. A tűz *Gutmann Salamonnak* az Erdélyi-utca 15. számú házában támadt. Az említett ház teteje fából volt összetakolva. Hajnali fél három óra tájban egy munkás észrevette, hogy a ház ég fejük felett. Fellármázta a lakókat, értesítette a tűzoltókat, mire azok odaértek, a ház lakói már kihurczkolták a lakásokból. A tűzoltók reggel fél öt óráig dolgoztak a tűzön, amikor is sikerült eloltani. A kár nyolczezer korona.

— **Mária Terézia királynő emléke.** A budapesti tudományegyetem újalapítójának, *Mária Terézia* emlékének kegyelettel adózott a mai napon halálának százhuszhatodik évfordulóján. Az egyetemi templomban délelőtt tíz órakor gyászistentisztelet volt. A feketével bevont első padokban dr. *Vécsey Tamás* udvari tanácsos prorektor, dr. *Schwarz Gusztáv* udvari tanácsos, *Szekely György*, *Thánhofer Lajos* és *Medveczky Frigyes* tudományegyetemi dékánok ültek. Az egyetemi polgárok testületileg jelentek meg. A gyászmisét *Kriszán Mihály* pápai kamarás vezette.

— **Sztrájkoló tengerészek.** Marseilleben ma negyzezer sztrájkoló tengerész-tartalékos gyűlést tartott, a melyen felolvasták a tengerészeti szindikátusok nemzeti szövetségének azt a nyilatkozatát, hogy ha öt nap alatt a konfliktus el nem intéződik, az összes tengerész-tartalékosokat fel fogják szólitani, hogy az általános sztrájkot proklamálják.

— **Londonban kitüntetett magyar zenészek.** *Pege Károly* primást, és *Török István* jeles cimbalomművészt, kik VII. *Edvárd* király koronázási ünnepélyén Londonban voltak, szép kitüntetés érte. Az angol királyi főudvarmesteri hivatalból tegnap mindegyikük elismerő levél kíséretében arany érdemkeresztet kapott. Ez az eset különben az első, mert magyar művészek az angol udvartól eddig még aranyérmekereszt kitüntetésben nem részesültek.

— **Elfogott tolvaj.** *Wellisch* Nánán épületfakereskedő *Vizafogó* 1406. számú telken elhelyezett szerencsés kamrájába ismeretlen tettesek betörték és két métermáza kötelet elloptak. A kár 250 kor. Tegnap elfogták *Nagy István* nagyszombati születésű 46 éves napszámost, amint nagyobb mennyiségű kötelet szállított a Dunaparton. A rendőrség most azt nyomozza, hogy nem *Nagy* a *Wellisch*-telep betörője.

— **Okleveles cselédek.** A csikagői asszonyok nagy dolgra határozták el magukat. Gyűlést tartottak ugyanis és kimondták, hogy ezután csakis okleveles cselédek alkalmaznak. A cselédek diplomáját azok a családok állítják ki, ahol a cselédek legalább egy évet töltöttek.

— **Erdőgazdasági felolvasás.** Az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeiben (Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 6. sz.) az évi december hó 6-án (szombaton) d. u. fél 5 órakor *de Pottere Gerard* a bükkfatermés kezeléséről és értékesítéséről felolvasást tart. Vendégeket az egyesület szívesen lát. A felolvasást az igazgató-választmány ülése követi.

— **Házasság.** *Burg* Ferencz fővárosi tisztviselő, *Burg* Ferencz fővárosi bizottsági tag fia, december hónap 2-ikán délután 6 órakor vezeti oltárhoz *Topoczner Emmuskát*, dr. *Topoczner P.* előljáró leányát. Az esküvő a kőbányai rom. kat. templomban lesz.

— **A rézmenyasszony.** Az Avesnes mellett francia határon állomásozó vāmöröket csengőbongó lakodalmi menet rázta fel szuanyadásukból. Az ifju pár diszfogatát egész kocsisor követte. Rőzsás volt a hangulat, de hát a vāmör Franciaországban is csak olyan, mint nálunk a fináncz. Kiváncsi az istenadta még a más menyasszonyára is. A vāmörök egyike fellebbentette a menyasszony fátyolját, de csodák csodája... a fátyol alatti menyasszony — egy rézből készült nőalak volt... tele spiritusszal. A kocsis hirtelen a lovak közé csapott s a lakodalmis menetet gyorsan eltűnt az országot felhőjében.

— **Jewess.** a nyolczvanas években oly népszerű *Hunyady-Sztáray* szövetség egyik legjobb lova mult ki a napokban. *Jewess* 1881-ben született és 1883-tól 1886-ig nagy szerepet játszott versenyekben. 1885-ben az akkori Budapesti kiállítás díjban ő is tagja volt *Burgó*-val és *Metallist*-tel annak a híres trionak, mely e verseny három első helyét elfoglalta. *Jewess* egyik legszebb versenye a Taurus-handicap volt, melyet 59 és fél kilónyi sulylyal nyert meg 1885-ben. A ménésben nem játszott olyan szerepet, mint amilyet versenykarrierje ígért. A *Dreher*-istállót szintén nagy veszteség érte a mult napokban *Tittle-Tattle* kimulásával. A kaneza ivadékaik közül *Trick-Track* volt a legjobb.

— **Sólymászás a jelenkorban.** Azért, hogy immár minálunk a sólymászás egészen lejárta magát és sokkal kényelmesebb a vadászatot *Mauser*-vagy legálább is *Lancaster*-fegyverrel űzni, van még ország, ahol az javában folyik. *Persziában*, a tatárok között, *Indiában* s a kelet egyéb országaiban a sasokat kisebb állatok, mint például özek, antilópek, farkasok rókák és nyulak elejtésére még most is használják. A kirgizek és tatárok között a sas, másutt viszont a kisebb ragadozó madarakat, nevezetesen a sólymot veszik igénybe. Nem is szükséges a madarak sólymot kitanítása; csak az, hogy a madarat már kicsi korában kisedjék a fészekből, hogy a vadász mindig maga csesse, ura hívására kitanitassék; a többi veleszületett természeti ösztöne végzi el. Mihalyst a vadat, a rókát például felverték, a vadász elbocsátja madarát. A sas kiterjeszti szárnyait, körben forog, spirálisban magasabb és magasabbra száll s ha a menekülő rókát megpillantja, közvetlenül föléje ér, vön, félig zárt szárnyakkal rázuhan s éles karmaival bundájába kapaszkodik. A róka dühösen hátrakap s éles fogaival elérni igyekszik üldözőjét; ha ez neki sikerül, akkor a sas elveszett, ami azonban vajmi ritkán történik. Bár a farkast ugyanily módon támadja meg, vele szemben mégis óvatosabb a madár, tudván, hogy már sokkal hatalmasabb elenséggel van dolga. *Persziában* az antilópeket sólyommal és agarakkal vadászzák.

— **A lóhus Franciaországban.** Párisban évenként több, mint százezer lovat ölnek le a különféle kocsmák számára, melyek lóhusnál egyebet nem is árúsítanak. Európa nagyobb városai közülben a példát már kezdik utánozni s Bécsben sem ritka már a lóhus élvezete.

— **Rövid hírek. Lakásfosztás.** *Rosenfeld* Adolf szikviz-ügynök a Wesselényi-utca 76. számú lakását tolvajkulcsal felnyitották és 2000 koronát érő ruhát, ékszert és fehérneműt elloptak. 920 koronát készpénzt is elvitték a betörők. — **Talált csecsemő holttest.** Tegnap az *Abonyi-utca* 25. számú tres telken papirosba göngyöltve egy ujszülött leány csecsemő holttestét találták. A törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — **Lopás a kaszárnnyában.** Az álló-uti *Mária Terézia*-kaszárnnya raktárából eddig ismeretlen tettes 29 tiszt paplanlepedőt, 7 drb tiszt ágylepedőt, 46 drb vánkös-áthuzatot lopott el. A nyomozás megállapította, hogy a tolvaj a raktárlakon keresztül mászott be.

— **Régi képek javítását,** nemesi czimerek, dekorációk, arcképek és mindennemű festményeket készít *Linhart Vilmos* Budapest, *Hunyady-utca* 27. Telefon 58—83.

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét** *Herceg és Horvát* Budapest, *Kerepesi-ut* 52. szám alatt, az „*Adria*” szállóval szemben létező nőidivat-áruházára.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Az anyós.

(Énekes bohózat 5 felvonásban. Írta: Paul Ferrier.)

Egy házastros anyós a darab elején elvész s a darab végén megkerül. Hát hogyan kerül meg? hiszen „az anyós olyan, mint a rossz pénz, nem vész el” — mondja a vő. Bár jó pénz lett volna ez *Az anyós*, hogy elveszett volna a *Népszínház*-ban való színrehozatal előtt! Olyan régen is áll már a lomtárban, hogy bizony senkisem bänkódott volna eltűnésén. Eredetileg a *Figszínház*-nak volt szánva ez a bohózat s ott talán, a kisebb arányú színpadon, ügyes rendezéssel, a szokásos jó előadásban: talán nem bukott volna meg, de itt, mikor a sorokat olvasod teljhatalmu közönség, már te is ítélkeztél felette, nemesak én. Nem lehet neki megkegyelmezni.

Kinek jutott most eszébe ennek a férezműnek a színrehozatala? Ugy kell legyen, hogy el sem olvasták ezt a darabot betanítás előtt. Kiosztották belőle a szerepeket, a rendező úgy, ahogy betanította s a színház dicsekszik, hogy ismét egy újdonsággal kedveskedik közönségének. A *Paul Ferrier* név elég előnyös ugyan a színházi világban, de olvasatlanul még sem lett volna ezt a kéziratát a közönség elé adni. *Ferrier*-nek operett-librettóit s vígjátékait szeretjük, de ez a műve hogy-hogy, nem történt: hülyeség. Boesánat, ez nem kritikai műszó, de igen jó értékű.

A mai világban az is érdem, ha egy színdarab nemrontja az izlést. Nos hát akkor *Az anyós*-nak is van egy érdeme, de *Pope Sándor* egyik tankölteményében azt mondja, hogy „veszélye-

sebb a türelmet gyötörni, mint az izlést ron-
tani. Már pedig ez az öt hosszú felvonás leg-
alább is úgy meggyötéri, mint egy ügyetlen
fogorvos.

A darab meséjéről nem is beszélünk. Nem
akarunk az unalmasságnak czinkosa lenni...
Es hogy játszákat ezt a bohózatot...

—pp—r.

Titánia.

(Martos Ferenc költeményei, 1896—1902. Az Athenaeum kiadása.)

A poéták a művészetek minden ágát gyako-
rolják. Legtöbben levegőt festenek, mások zenét
muzsikálnak, kevesen faragnak szobrokat. Ez utób-
biak közé tartozik Martos Ferenc, akit úgy keresz-
telhetnek el: a plasztikus poéta.

Lágyaság, mámoros hangulatok nincsenek ver-
sejben, nem az idegünkhez, az értelmünkhez beszél.
Tehetsége határozottan az elbeszélő irányra utalja
Martost s a jelenetek, amelyeket élénk tár, mint
relief-képek vagy egy-egy eszme márványba faragott
glóriája maradnak meg emlékezetünkben. Érti ő
maga is egyéniségének keménységét, kötetét — ta-
lán önkéntelenül — így vezetvén be:

Gyötörnek már a jég s a hó,
Ködösbus égbolt, sárlepel.
E lanyha kép, ez olvadó,
Tunya világ nem érdekel...

Tiszta, szép nyelvezete, témáinak filozófikus
háttéré csak egyik előnye a kötetnek, a másik az,
hogy sohasem banális s az izléstelenséget egyetlen
 kifejezés képviseli az egész kötetben. Néhol az
 „állatár” szó fordul elő.

A kötet több részre van osztva, legszebbek min-
denesetre elbeszélő költeményei, amelyekhez voltaké-
pen a vadászképek is hozzátartoznak. Az előbbiek
közül különben a *Rózsák a hóban* címűt kell ki-
emelni, amely egymaga megéri, hogy a könyvet
megvegyük. Mihály, a gyári gépész este a bormérő
leubujból távozik át a havon. Egy hatos van nála
csak s a korcsma ajtón túl egy rongyokba burkolt
asszonyt lát maga előtt dideregni, karján a gyerek-
kel. Neki adja a hatost s e pillanatban oly szépnek
tünik fel előtte — a nő. Tétovázva néz utána s
aztán bemegy ismét a csapszék gözébe.

Jönnek az álmok. A gyári nép öntudatra éb-
red, tér, zuz s Mihály a gyáros kastélyában

Vértől csepegő gyilokkal a kézben
Halad át a szobákban... elhagyatott
Úres valamennyi... Velencei tükrök
Hoznak vele szemben torz alakot:
Önnön maga képét. Bólongnak a pálmák,
Bambán meredez reá tigris kerevet,
Csizmája alatt stüpped puha szőnyeg
S mosolyogva küszönti márvány amorette.

Az utolsó szobában a fülke mélyén pihen egy
kicsi nő, karján édesdeden alszik rózsás csecsemő.
Visszariad: ez arcot látta már valahol.

S a gyermek is az, kit az éjszaka nője
Hordott kebelén... most ismeri fel...
Keze lehanyatlak... nincs ereje ölni...

Majd a templomok ellen mennek, ahova bele-
járnak minden vasárnap környékbeli pusztákról a
bívők.

Neki megy szilajon,
Hol az ósdi falon
Hervadt koszoru közepébe,
Függ Mária képe.
De in, ahelyett,
Hogy sújtana rá a
Lehull fölemelt
Kézéből a hárdja.
Szeme tágra
S bambán odabámul
A képre, melyen
Boldog szeliden
Mosolyog le az Isten-anya. —
de vonása

Hajszálgyira mása
Szintén ama nőnek,
Ama nőnek az éjben!

Es aztán könyörög: ments meg...

Lásd, nem tanítottak egyébre, gyűlölni,
Rabolni, ölni!
Csak akkor, az éjbe, a hóba,
Ütődtem a jóba!

Es aztán rohan vissza, tépi a havat, a földet
keresi a koldusnő a Madonna lábnyomait. Megtalálja,
követi nyomon, fut, lat. a hajnal elsötétül:

... S torkon ragadja most egy vasmarok;
A sarki rendőr. Ráivall dörögve
S megrázza: „Mit dühöngsz itt, az ördögbe,
Részeg csavargó!”

Tört ránt... lesújt... Nem több, csak egy döfés:
A rendőr elterül a hóba szépen
Es egy piros folt nő az út-középen...

Ime, ez a *„Rózsák a hóban”* meséje. A két
ütődés története micsoda hatalmas dráma. Ilyenek
Martos Ferenc elbeszélő költeményei.

* A doktor ur. Molnár Ferenc darabját a teg-
nap délután közönség sok előlegezett jó akarattal
igen barátságosan fogadta. A darab, melynek mesé-
jét tegnap ismertettük, bővelkedik szellemes ötletek-
ben és jól megírt dialogokban, viszont nagy fogyat-
ékosága az egység hiánya. Logikailag összefüggő
csemenyek helyett ötleteket, többrendbeli helyi von-
latkozású humort stb. efféléket kapunk. Kétségtelen,
hogy Molnár Ferenc e színpadi műve elég ügyes
munka, de az is bizonyos, hogy ezideig Molnár Fe-
renc az író határozottan felette áll Molnár Ferenc
a drámaírónak. A szereplő személyek kivétel nélkül
azon voltak, hogy a fiatal író első termékét diadalra
juttassák.

* Egy Lili-előadás a Népszínházban.
Tegnapelőtt 137-szer került előadásra a „Lili” a
Népszínházban. Ezt hirdette legalább a színpad,
de nem hiszszük, hogy lenne ember, aki rá-
ismert tegnapelőtt a színpadon folyó dolgokban a
klasszikus „Lili”-re. Nem régen Mucsán lát-
tuk a „Lili”-t harmonium kísérettel, asztalterítő-
féle díszletekkel s merjük állítani, hogy különb
előadásban, mint a Népszínházban, ott legalább
az „Oh mily bohó valék” keringőt, hamis hangu
harmonium bimbóló hangjánál ugyan, de hal-
lottuk: meg a csuszról szóló duettet s az egész
partitúrát, de itt tegnap azt a részt hagyták ki
épen. Kihagyták, amelyik nekik tetszett, úgy
hogy este 9 óra előtt már vége volt az elő-
adásnak.

Ilyen merészség háttára még a türelmes
és színészbávközvetítő budapesti közönség is
ugyancsak méltatlankodott. Természetes, hiszen
a pénzért becsapták. Ha csak egy ember is
megfizette a helyét, tisztességesebben kell ját-
szani. Még jó, hogy csak zuglódot a közön-
ség, mert Kinában a rosszul ágáló színész a
színpadon addig ütök, amíg a közönség kívánja
s a színháztulajdonost, az ugynevezett „slit”
kalodába teszik, ha nem jól végzi a dolgát, s
üres színházban lecsukva éhezhetik... No
de hát mi európai fővárosban vagyunk, habár
Mucsán jobban is játszákat a Lili-t.

* Kuriai bíraskodás. E cím alatt kritikai fű-
zet jelent meg néhány nap előtt dr. Pap Dávidtól.
Az 1899. évi XV. törvényzikket a múlt évi általá-
nos választás már kipróbálta, s így nemcsak a tör-
vény, hanem annak a gyakorlati életben való hasz-
nálhatósága is ösmeretes. Tudjuk, hogy a választási
törvény bírálata idővel egész kis irodalmat fog te-
remteni, az első fecske dr. Pap Dávid fűzetével már
meg is jelent az irodalmi láthatáron s örvendetes dol-
log, hogy egy olyan nagy készütséggű egyén kez-
dette meg a kritikai tusát, mint dr. Pap Dávid. —
Szerző véleményét a kuriai bíraskodásról röviden így
fejezi ki: *rossz törvény, még rosszabb végrehajtása.*
— Ennek a felállított tételnek bebizonyítását tartal-
mazza a fűzet, melyhez a kuria előtt lefolyt összes
mandátum pereket anyagul felhasználta a szerző. Dr.
Pap Dávid a nagy anyagot igen ügyesen használta
fel s bebizonyította, hogy törvénytárunk egyik leg-
gyarlóbb törvénye az 1899. évi XV. törvényzikk;
végrehajtása pedig határozottan abszurd, ugyannyira,
hogy a régi parlamenti bíraskodás sokkal megbizha-
tóbb volt. Reámutat a szerző a kuria két tanácsának
homlokegyenest ellenkező törvény-magyarázatára,
mely a legközvetlenebb világításban mutatja be an-
nak szükségét, hogy a törvényt addig a nyolcz évig
sem szabad érvényben tartani, mely kipróbálására
eredetileg szánva volt. — A fűzet polemikus hangja
sokaknak tetszeni fog, de lesznek viszont sokan olya-
nok is, kik a kérdés fontosságára való tekintetből a
komolykritikai módszert tartották volna helyesebbnek.

* A Társadalomtudományi Társaság ülése.
Pikler Gyula egyetemi tanár elnöklete alatt a Tá-
rsadalomtudományi Társaság tegnap délután az ipar-
és kereskedelmi kamara dísztermében felolvasó ülést
tartott. Az első felolvasó dr. Lázár Béla volt, aki
Zoláról mint műkritikusról értekezett. Ugyancsak
Zoláról értekezett dr. Hajós Lajos ideggyógyorvos: Zola
és a természettudomány czimen.

* Urifiságok cím alatt Pálffy Gyula csinos
kiállítású novella kötetét adta ki a *Légrády-testvérek*
nyomdája. A novellák nem is olyan rosszak, mint
az előzőből következtetni lehetne. Simitásra, amon-
datszerkezetek magyarosabbá tételére volna szüksége
a Pálffy Gyula tárczáinak, mert a témái jók, érde-
kesek s a vidéki környezetet kellmességgel közvet-
len hangon, affektálás nélkül írja le a szerzőjük. S
mert hangjuk igaz: minden egyéb fogyatkozásuk
daczára is unalom nélkül olvashatók. Holott ezt sok
novella kötetéről nem lehet mondani. Az „Urifiságok”
2 koronáért kapható a szerzőnél Marosvásárhelyt.

* Ripper Alice tavaly a harmadik filhar-
moniai hangversenyen tűnt föl, ahol Heuselt
egyik zongoraversenyét játszotta. Már akkor
méltánnyal szoltunk a fiatal magyar zongora-
művésznőről, de amit a tegnapi hangversenyen
hallottunk tőle, igazán meglepő. A bájos, ko-
moly arcú leány már egész egyéniség. Leá-
nyos, nőies, ábrándos ez a művészi karakter,
de őszinte és érdekes. Tudós és művész, ez a
fiatal leány zongorája mellett s szerény. Ő csak
magának játszik. Hogy hangversenyteremben
van felállítva a Bösendorfer, az csak vélet-
lenség.

Jellemző a művésznőre tegnapi műsorának
összeállítása is. A Bach—Stradal-féle D-moll
orgona-hangversenyt választotta első számnak s
Bach, a klasszikus zenefilozófus nem vált ne-
vetségessé egy tizennyolcz éves leány interpre-
tálásában. Egy gondolatot sem mulasztott el ki-
dolgozatlanul. Beethoven-t is örömmel hallottuk,
de a legigazibb sikert a Chopin szerzemények-
kel érte el. Érdekes képet láttunk a Chopin-
szerzemények előadása közben. Láttuk Majorka-
szigeten a csendes idilli életet, de a zongoránál
nem Chopin ült, hanem Sand Georges s *Noctur-
ne*-ket játszott mélabus szerelni érzéssel a
beteg költőnek. Valami különös büaszt hallot-
tunk a rezgő hűrokból, olyat, amilyen a tenger-
fenéken a hullók között is elhangzik tavasszal,
amelyet tovább ad a gerleze a földön s ahogy
suttog a hársvirág. Oriási tapsvihar oszlatta el
e képet. Hogy tapsoltak az asszonyok! Mintha
egy pillanatra kitaláltam volna a lelkesedé-
süket. Azért szeretik a hölgyek úgy Chopin-
t, mert a lány kantabillék játszása közben úgy ér-
zik, hogy most ime az Azrak elolvadnak sze-
relemből. *Tschalkowsky* és *Liszt* is szerepelt a
műsoron. Az utóbbiak oriási nehéz technikájú
Tarantelle di bravura-ját könnyen, simán ját-
szotta a művésznő. Sok helyt nem bírta fizikai
erővel, de ahhoz a Liszt keze kellene.

Végtelen hálásak vagyunk Ripper
sisasszonynak, hogy megismertetett a zongorázó
Sand Georgessel. —pp—r.

* Hangversenyek. A *„Kereskedő ifjak társu-
lata”* december 6-án saját dísztermében (IV. ker.
Magyar-utca 3.) hangversenyyel egybekötött tanc-
mulatságot rendez. A hangversenyen közreműködik a
társulat dalárdája, ezenkívül lesz szavaltat, monolog,
hegedű és énekszám. A mulatság iránt nagy érde-
klődés mutatkozik.

A budai dalárda 1902. évi december hó
6-án, szombaton este fél 9 órakor a budai vígadó
(II. Corvin-tér) összes helyiségeiben *Belovics* Imre
igazgató-karnagy vezetése alatt, *Morényi* Elza köz-
reműködésével táncszal egybekötött alapítási dal-
estélyt rendez.

* Isaye hangverseny. Isaye Jenő hegedűművész
csütörtökön december hó 4-én a Royal dísztermé-
ben hangversenyt rendez. Az estély műsorát a követ-
kező számok töltik be: *Vieuxtemps* Suite caucienne,
Wagner-Wilhelm Siegfried-ábránd, *Giraud* Rondó,
Vieuxtemps Ballade et Polonaise, *Wieniawsky* Airs
russes. A hangversenyen közreműködik még *Fabian*
Felicie zongoraművésznő.

* Prielle Cornélia márvány-szobra. *Prielle*
Cornélia asszony mellszobrát, amelyet *Tedes* Ede ké-
szített, vasárnap állítják fel a színház emeleti termé-
ben. A júniusi ünnepség óta gipsz-másolat helyette-
sítette a művésznő szobrát. Ez alkalomra vasárnap
este a *Nagymama* kerül színpadra a czímszerepben
Prielle Cornéliával.

Hétfőn a *Vörösmarty* Mihály születésének évfordulóján a *Csongor és Tünde* kerül színre.

* **Színházak jövő heti műsora. Nemzeti Színház:** Hétfőn: „Csongor és Tünde”; kedden: „Pogány Gábor”; szerdán: „Halás csönd”; és csütörtökön: „Constantin abbé”; pénteken: „Király-idillek” (előszőr); szombaton: „Király-idillek” (másodszer); vasárnap délután: „Aranyember”; este: „Király-idillek” (harmadszor). — **Operaház:** Hétfőn: nincs előadás, kedden: „Lohengrin”; szerdán: nincs előadás, csütörtökön: „Carmen”; péntek: (Várszínházban) „Janosi és Juliska.” „Rococo.” szombat: „Návarrai leány”, „Piros cipő”, vasárnap: „Denevér”. — **Vigszínház:** Egész héten „Doktor ur.” — **Uránia:** Hétfőn: „Nápoly”; kedden: 50-edszer „Angol élet”; szerdán: „A háború”; csütörtökön: „A táncz”; pénteken: „Keleti Svájc”; szombaton: „Keleti Svájc.”

* **Színházak műsora. Szombaton, november 29-én.** Nemzeti színház: „Hannele”, „Nyolczadik pont.” Operaház: „A bolygó hollandi.” Vigszínház: „A doktor ur.” Népszínház: „Az anyós” (előszőr). Magyar színház: „Nőemancipáció.” Uránia: „Háboru.”

Vasárnap, november 30-án: Nemzeti színház: „Egy szegény ifjú története”, „A nagymama.” Operaház: „Tetemre hívás”, „Bécsi keringő.” Vigszínház: „Csókon szerzett völgény”, „A doktor ur.” Népszínház: „A sárga csikó”, „Az anyós.” Magyar színház: „Sötét kamra”, „Nőemancipáció.” Uránia: „Háboru.”

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bertók Lajos, Bertalan András, Poór István, Bálint Ferencz: Sorsjegyeiket nem huzzák ki.

Csikszentgyörgyi: 4089---40 számú sorsjegyét 12 korona nyereséggel kihuzzák.

NYILT-TÉR.

VERGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel tesz alkalmassá a közvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántái máskül súlyos ideg-, vér-, és hólyagbántái. Biztos védelem az elhűlés és elmezavar ellen is, és ki lehet próbálni és most évenként száz száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének Dr. Kovács J. egyetemi orvosdoktor (Hemepatia) rendelésintézeté van.

Budapest, V., Váci körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 8—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegket, intézetben kívül is kezel. Az ideg- és betegségek legbiztosabb gyógymódja.

Beifeld Bankház Budapest
Károly-körút 1. szám.

Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapirokat és állampapirokat a napi áron, részletfizetésre; beváltja a kisorsolt sorsjegyeket. — Pénzkölcsönt nyújt mindennemű sorsjegyekre.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

§ **Peticziók.** A Kuria a *Szatmári* Mór margitai mandátuma ellen beadott kérvény dolgában tudvalevőleg elrendelte a vizsgálatot. A bizonyítás immár befejeztetvén, a Kuria I. választási tanácsa a peticzió folytatódó tárgyalását december hó 16-ikára tűzte ki. Ugyan ezen a napon a kuria II. választási tanácsa tárgyalni fogja a *Harkányi* János facseti mandátuma ellen beadott kérvényt.

§ **Gróf Keglevich István szijgyártói.** Gróf *Keglevich* István volt intendáns ezelőtt két esztendővel javítás céljából 4 darab diszlózserszámot adott át *Stein* Manó és *Stein* Sándor nyergeseknek. Ekközben *Stein* Manó üzleti körutra indulva, Szófiába utazott s fiát, *Stein* Sándort bízta meg az üzlet vezetésével. Gróf *Keglevich* Istvánnak feltűnt, hogy a szerszámok nagyon soká készülnek el s megbizta jogtanácsosát, dr. *Kálmán* Arthurt, hogy sürgesse meg a lózserszámok elkészítését. A jogtanácsosnak *Stein* Sándor kijelentette, hogy azok oly rozoga állapotban vannak, hogy legfeljebb két szerszámból tud egyet csinálni. Dr. *Kálmán* ebbe is beleegyesett. Nagynehezen egy szerszámot el is szállítottak a grófhhoz, de a többinek nyoma veszett, mert *Stein* Sándor pénzavarba jutva azokat eladta.

Ma tárgyalta ez esetet gróf *Keglevich* István feljelentésére a budapesti büntető törvényszék *Ágorasztó* bíró előnklete alatt s mindkét vádlottat sikasztás vétségéért 14-14 napi fogságra s egy évi hivatalvesztésre ítélte.

§ **A nagy hozomány átka.** Szegény de becsületes ember volt világeletemben *Herczog* Gyula kereskedő segéd, mindaddig, míg a nagyravágyás ördöge meg nem szállta lelkét. Beleszeretett főnöke *Weisz* Armin divatárkereskedő leányába, ki szintén nem idegenkedett a segédétől, kit szülei is becsületes ifjunak tartottak. Az apa, hogy boldoggá tegye leányát hozzáadta feleségül s tizezer korona hozományt adott nekik a házasság után.

Herczog Gyula nászutra indult fiatal feleségével. Bejárták Velenczét, Rómát, Párist és megnézték Európa minden nevezetes fővárosát. Hogy kedveskedjen feleségének, minden nagyobb városban ékszereket és drága ruhákat vásárolt neki. Ugy annyira, hogy csupán ékszerekre és ruhákra 3200 koronát adott ki, míg maga a nászut 1000 koronájába került a boldog férjnek.

Midőn hazatértek a nászutról *Herczog* Gyula a Kelenföld táján, a fehérvári-uton egy divatárú üzletet rendezett be magának a hozomány megmaradt részéből, nyakra-főre rendelte az árukat s rövid néhány hónap alatt 65.000 korona áru-adósságot csinált.

A hitelezők miután pénzt nem kaptak, esődöt kértek ellene s ma család bukás büntetvével vádolva, a büntető törvényszék elé állították.

Vádlott nem tartja bünsöknek magát mert szerinte, hogy tulköltekezett, azt idegbeteg felesége és a házi nyugalom érdekében tette, különben rosszul ment az üzlet és ez idézte elő bukását. A törvényszék a hitelezők s a esődött megmondok kihallgatása után tekintetbe véve a vádlott javára szóló tulnyomó enyhítő körülményt, csupán család bukás vétségében mondta ki *Herczog* Gyulát vétkesnek s 600 korona pénzbírságra, esetleg harmincz napi elzárásra ítélte.

SPORT.

(?) **Távozó jockey.** A sötét képtű és villogó szemű *Wilton* jockey, aki két év előtt champion volt, elhagyja a monarchiát és visszatér hazájába, Angliába. *Wilton* az elmúlt évadig a *Metcalf* istálló jockeyja volt, de az amerikai invázió alkalmából többször mellőzték s e miatt otthagya az istállót és elszerződött lovag *Wiener-Welten*hez és gróf *Trauttmansdorff*hoz. *Wilton*nak azonban itt sem voltak sikerei és ebbeli elkeseredésében határozta el magát a távozásra. Erdekes, hogy *Wilton*, aki különben is gazdag ember, egy londoni nagy cipőüzlet tulajdonosa és többszörös háztulajdonos.

(?) **Magyar versenyző győzelme Bécsben.** *Mauglitz* Ferencz (F. T. C.) 1500 méterre megnyerte Ausztria távgyalogló bajnokságát.

(?) **Magyar lovásziúk Angliában.** Az amerikai lovaglás kiprobált előnyei, de főleg *Bonta* gyerek nem mindennapi sikerei arra indították *Hesp* Edét, a lovag *Léderer* Sándor istálló trainerjét, hogy két lovásziút küldjön Angliába e lovaglás elsajátítására. A két fiu névszerint *Bichler* Ferencz és *Drechsler* Lajos már meg is érkeztek *Newmarket*be és *Hugins* amerikai trainernél szorgalmasan tanulják az amerikai lovaglást. A két fiu tavasszal visszajön és Alagon az első verseny-meetingen már bemutatthatják tudásukat.

KÖZGAZDASÁG.

Hetijelentés a gabonaüzletről. Az időjárás a lefolyó hét folyamán már teljesen télies volt, a hőmérséklet tartósan alacsony az éjek különösen erősen fagyosak és az egész országra kiterjedő havazások is fordultak elő, melyek a vetéseknek a kívánt téli takarót is megadták. A külföldi piacokon csak mérsékelt árhullámozások voltak, a forgalom korlátozott és az irányzat nagyobbára ártartó. A tengerentuli tőzsdéken a múlt heti izgatott hangulat alább hagyott és nyugodtabb felfogásnak adott helyet, nálunk a forgalom az összes cikkekben csak mérsékelt maradt, az árak azonban szilárdan tartottak, sőt búzában emelkedtek is. Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza rohamosan emelkedett árak mellett indult, az árak így az első üzleti napon ca 10—25 fillérrel emelkedhettek. Az irányzat azonban hamarosan csendesebbre fordult. Finom búzák továbbra is előnyben részesültek. Az összforgalmat 120.000 mm.-ra tesszük. A hetihozatal 108.000 mm. t tesz ki, melyből 2602 mm. ment tovább.

Rozs továbbra is csak mérsékeltlen van kínálva, a tőzsdéken még a fagyosítás végett, ezért, elszállított

célokra a forgalom csekély maradt. Minőség szerint 6.55—6.62¹/₂ k.-t fizetnek budapesti paritásra, míg helyben 6.80—6.85 k.-ig jegyzünk 3 óra.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) tartósan szilárd irányzatú. Minőség szerint 5.90—5.95 k.-ig fizettek helyben. Malátá- és sörárpákban a forgalom korlátozott maradt.

Zab állandóan csak gyengén van kínálva, a kereslet azonban szintén csak mérsékelt maradt. Elkelt ca. 2500 mm. szín- és tisztaság szerint 6.40—6.70 kor. árban.

Tenyeri (ő áru) csak mérsékeltlen van forgalomban. Új tengeriben az üzlet továbbra is gyenge.

Hegedüs Sándor lemondása. A „Magyar leszámitoló és Pénzváltóbank az” idén márczius 25-dikén *Hegedüs* Sándor volt kereskedelemügyi minisztert újból megválasztotta igazgatónak. *Hegedüs* minisztersége előtt évekig volt igazgatója a Magyar leszámitoló- és Pénzváltóbanknak, de tegnap bejelentette, hogy igazgatói állásáról lemond. Lemondása pénzügyi körökben érthető szenzációt keltett és a legellentétebb verziókra adott alkalmat. A leszámitoló bank a lemondásról magyarázó kommnikét fog kiadni,

Allatforgalmi tilalom. Az osztrák beltűgyminiszter, folyó évi november 26-án kelt 49.239. számú hirdetményével, a ragadós száj- és körömfájás betegségnek Ausztriába történt behurcolása miatt, a hasítottkőrű állatoknak (szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések) Ausztriába való bevitelét azonnal kezdődő érvényességgel, ujabban még a következő területekről tiltotta meg: Borsod vármegye miskolci járásából és Miskolcz városból, Győr vármegye pusztai járásából, Komárom vármegye csallóközi és gesztői járásából, Szabolcs vármegye dadai alsó járásából és Nyiregyháza városból, Zemplén vármegye szerencsi járásából, Komárom városból és végül Trencsén vármegyének Ausztriával határos puchói járásából.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonatőzsde.

Készárúüzlet.

Enyhébb az idő, enyhébb a hangulat. A malmok tartózkodóbbak, és remélnék! A kínálat is tartózkodó, de azért engedékenyebb; olyan minden, mintha a higanynak a fagyponthoz közeledő függene most a világ. Tény az, hogy a higanynak és a tőzsde fordított arányban állanak ez idő szerint egymással. Amennyit amaz felfelé megy, annyit esik ez utóbbi. Jó, hogy mindkettő fordul jobbra is, balra is, így legalább kijut mindenkinek — a reménysugárból. Ma például a malmok felé mosolygott a sors, mert az idő enyhébb fordulata következtében újból felmerült a vélemény, hogy a megrakott hajók elhagyhatják a szükségbeli kikötőket és feljöhethetnek Budapestre. Mi nem hisszük! A forgalom ma mérsékelt volt és mindössze 13000 mm. buza kelt el 5 fillérrel olcsóbb árakon.

Az elmúlt héten

	érkezett	elment
buza	168203 q.	7611 q.
rozs	8667	9516
árpa	27808	1531
zab	15294	—
tengeri	8127	875
repce	—	—
liszt	—	102125
korpa	—	1754

Határidőüzlet.

A külföldi tőzsdék lanyhább jelentései és a kedvetlen készárúüzlet itt sem maradt hatás nélkül, annál is inkább, mert a határidőpiac tendenciája határozott irányt nélkülözve, rendkívül érzékeny. Jelentéktelen forgalom mellett néhány fillérrel estek az árfolyamok.

Délben jegyezz:

Áprilisi buza	7.65—7.66
Áprilisi rozs	6.64—6.65
Áprilisi zab	6.37—6.38
májusi tengeri	5.76—5.77

Értéktőzsde.

Előtőzsde. Osztr. hitel 668.50, magyar hitel 703.50, aranyj. —, korona 97.87¹/₂, leszámitoló —, jelzálog —, rimamurányi 469.—, államvasut 688.—, déli vasut 58.50, alpesi 360.—, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —.

Zárlat. Osztrák hitel 668.50, magyar hitel 703.—, 4 százalékos arany —, korona 97.90, leszámitoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 687.50, déli vasut 60.50, Alpesek 368.—, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —, korona —.

FÉRFIRUHÁT

ne rendeljen,
míg Szücs Lajos szabó-
mester
Budapest, Gyöngygyuk-
utca 9. legújabb szö-
vetmintáit át nem nézte,
mely kívánatra ingyen és
bérmentve küldetik Mér-
ték után 12 és 15 fe-
rintért kész ek, finom
gyapjuszövetekből férfi
öltönnyt, a legjobb divát
szerint.

Női modell-

kalapokat tartok raktá-
ron és jutányosan áru-
sitom. Atalakítást, toll-
göndörítést, festést, pa-
pir- és selyem lámpa-
ernyőket legpompásabb
kivitelben készítek. Vi-
déli megrendeléseket
lelkismeretesen esz-
közölök.

Gellértné

Koronaherceg-utca
2. I. 58.

BLOCH S.

okl. tan. és gyakorló
könyvelő, Andrássy-ut
46, kiképez felnőtteket
a magas m. kir. mi-
niszterium engedélye
alján az egyszerű és
kettős könyvvitelben,
keresk. levelezés, szép
és helyesírásban, vala-
mint a magyar és né-
met nyelvben. Hölgyek-
nek külön oktatás. Vi-
dékiek levélbelileg sa-
játíthatják el a könyv-
vitelt.

Köhögés,

rekedtség légszerek
bántalmánál előran-
gu orvosi-szakinté-
nyek ajánlják az I. szá-
mu Jozseftapteát. Szék-
rekedés emésztési za-
varoknál és mint ver-
tisztító a II. számú Jo-
zseftapteát kapható
Török József gyógyta-
rában. Fő és szétkul-
des Vogler József dro-
gista asszisztensnél Bu-
dapest, hőkészítőd-
utca 6. szám 10 doboz
megrendelésénél is a
pénz beküldése mellett
bérmentve.

Értesítő iroda,

Okmányszerző vállalat
Budapest, VII., Ker-
tész-utca 31. Házassá-
gi és egyéb ügyekben be-
szerez minden okmányt:
miniszteri fölmentéseket,
dispensatiót stb. Továbbá
eljár jogtanácsosa köz-
benjöttével adó, anya-
könyvi, állampolgársági,
honosítási, illetőségi,
ipar, italmérési, katonai,
kiviteles nősülési, név-
magyarosítás, nagykoru-
sítás, örökösödés, örök-
befogadás, tőzsde, utó-
anyakönyvezési, utlevél
megszerzési és más
egyéb mindenügyekben.
Az ügyek sürgős és si-
keres lebonyolításáért
szavatosság vállalatik.

Ajtók, ablakok,

vasredőnyök olcsón el-
adatnak.
Temesváry Géza és Tsa
Visegrády-utca 27.

Immár 3-ik kiadásban jelent meg a

Bacsó-féle ÖRÖK NAPTÁR

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette:

Bacsó Ferencz.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évé-
nek naptárát, összesen

61 teljes, közönséges naptárt.

melyek 1701-től a 2000 évig váltakozva érvényesek. Aki tehát
egyszer megveszi, az egész életében

oooo minden esztendőre ooooo

ellátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg, s egy-
üttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, ami igen
érdekes dolog. Külső kiállítása pedig oly díszes, hogy a legelő-
kelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s ezért alkalmi aján-
dékknak is különösen ajánlható. --- Bolti ára 2 korona, de a MA-
GYARSÁG kiadóhivatalában (Budapest. IV., Vámház-körút 8.)
1 kor. 20 fillér kedvezményes áron kapható. Ha ajánlott és bér-
mentes megküldés kívánatik, úgy még 35 fill. portó is melléklendő.

GEDULDIGER HUGO
első magyar ruagyant-bérgyár-
gyár és vész-inlóret

Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.
Minta-árjegyzékek ingyen.
Viszontelárusítók kerestetnek.

KLEIN MÁRTON
szobafestő.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy
a legmodernebb kivitelben készítek díszlet, szoba-
festő és mázó munkákat pontosan a legjutányo-
sabb árak mellett.

KLEIN MÁRTON
Budapest, Csengery-utca 71.

FRANK SÁNDOR
szücs-mester

A „PERZSA SAHHOZ”
VII. ker., Vörösmarty-utca 57. szám.

Elvállal mindennemű szücsmunkát bármilyenfély
kivitelben javításokat olcsón és pontosan eszközöl
Téli ruhák megóvásra elfogadtatnak. Molykár el
leni jótállás. Téli ruhák megóvásnál javítva lesznek
Pártoljuk a hazai kis iparost!

105918 szám.
II. 2. a.

HIRDETMÉNY.

A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok 1903. évi 750 métermázsa és a bukinpalánkai csikótelep 120 métermázsa pörkölt szalonna szükségletének biztosítása céljából

1902. évi december hó 19-én délelőtt 10 órakor

Mezőhegyesen a ménesbirtok igazgatóság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános ver-
senytárgyalás fog tartatni.

Az I koronás bélyeggel ellátott és 5% készpénz vagy ovadékképes értékpapirból álló ovadékkal
felszerelt ajánlatok fentjelzett határidőig a ménesbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen nyújtandók be,
ugyanott a szállítási részletes feltételek is megtekinthetők.

Budapest, 1902. évi november hó 26-án.

Magy. kir. Földmívelésügyi Minister.